

om nogle Bestemmelser vedrørende Kirkesyn, Præstegaardsyn m. v. af 19de Februar 1861.

(Iste Behandling findes i Tidenden, Spalte 1752—1765, Lovforslaget i Tillæg C, Spalte 485, Udvalgets Betænkning i Tillæg B, Spalte 1235 ff.)

Joruden de af Udvalget stillede Vædringsforslag, som findes opførte i Betænkningen, var der til denne Behandling fremkommet følgende Vædrings- og Underædringsforslag:

Vædringsforslag af Sonne:

Til § 10.

Der tilføies Paragrafen et nyt Punktum saalydende:

„Ligeledes kan Ministeren tilstaa de Kirker, som eie sig selv, og hvis økonomiske Forhold gjordem det umuligt at opfylde de Forpligtelser, som nærværende Lov paalægger, de hertil fornødne Midler, enten som Laan eller Gave, af andre selvæiende Kirkers Formue.“

Underædringsforslag af Udvalgets Flertal til Udvalgets Vædringsforslag Nr. 5:

I andet Stykkes 2den Linie udgaa Ordene: „almindelige Søn- og Helligdage“ og istedetfor sættes: „ovenfor nævnte Dage“

Samtlige Lovforslagets Paragrafer med de dertil stillede Vædrings- og Underædringsforslag sættes under Forhandling.

Ordføeren (Haffner): Det høie Thing vil af den foreliggende Betænkning have set, at Udvalget har taget under Overveielse, om Hjernelsen af de Mlemper, som Lovforslaget tilsigter at afhjælpe for Kirkerne og Kirkegaardernes Bedkommende, alene kunde betragtes som at være ønskelig, eller om man ikke snarere kunde sige, at det var berettiget og naturligt, at man stiller Forlangende om en Afhjælpning af disse Mlemper. Svad nu Kirkegaardene angaar, da ere vist Alle enige om, at de ikke alene, hvad det Ydre angaar, skulle opfylde Ordenens og Sammelighedens Krav, at det ikke alene er Overfladen af Kirkegården, som skal være i en tilfredsstillende Stand, men at ogsaa Fugtighedsforholdene paa Kirkegården skulle ordnes paa en saadan Maade, at man ikke nødsages til enten at begrave Ligene i en ringere Dybde, end Sundhedshefyn gjore det tilsaadeligt, eller til at sænke Ligene ned i Vand og Mudder eller ogsaa til under selve Begraveshandlingen at fjerne Vandet fra Graven paa en mindre sømmelig og for de Liget ledsagende Personer støvende Maade. Med Hensyn til Forlangendet om Kirkerne Opvarmning har Udvalget været i nogen Tvivl, om man ogsaa kunde antage, at det var en berettiget Fordring, som her fremsættes. Vi have jo nemlig i Aarhundreder været vant til, at Kirkerne have været uopvarmede, og de ere bleve benyttede i en saadan Tilstand, men det er dog forekommet Udvalget, at der under strenge Vintre let kunde

være en saadan Kulde i Kirkerne, at den kunde virke i høi Grad generende paa Tilhørerne og paa Præsten. En streng Kulde vilde endog kunne holde en hel Del Personer borte fra Kirken, som ellers maasse ønskede at søge den, ligesom det jo heller ikke kan negtes, at det altid vil være meget betænkeligt at bringe smaa Børn til Kirkerne i strenge Vintre. Dele Udvalget er saaledes ved sine Overveielser kommet til det Resultat, at man med en vis Berettigelse kan stille den Fordring, ikke blot at Kirkegaardene, hvor Saadant er gjørligt, blive bragte i tør Tilstand, men ogsaa, at Kirkerne blive opvarmede. Naar man var kommen til det Resultat, at det alene var ønskeligt at opnaa disse Goder, saa kunde der vist ikke være Tvivl om, hvem man skulde paalægge Udgifterne derved; det maatte da være de Personer, som ønskede det, og det maatte da være Noget, som var Kirketiendeæierne uvedkommende. Kommer man derimod til det Resultat, Udvalget er kommet til, har Udvalget heller ikke været i Tvivl om, at man naturlig maatte stille Fordringen om Afholdelsen af Udgifterne derved til Kirkeæieren. At dele Udgifterne saaledes, at en Del af Udgifterne udrededes af Kirkeæieren efter et Paaleg og en Del af dem ved frivillige Gaver, har Udvalget eller idetmindste Udvalgets Flertal ikke kunnet finde hensigtsmæssigt, og hele Udvalget har været enigt om, at en Fordeling af Byrden mellem Kirketiendeæierne og Kommunerne Rasse i ethvert Fald vilde være ligesom utilstedelig. Man vil vistnok kunne sige, at det er noget egent, at man nu i 1873 anerkjender Forlangendet om Opvarmningen af Landets Kirker som en berettiget Fordring, medens man ved Lov af 19de Februar 1861 ikke kom længere end til at anerkjende dette Forlangendes Opfyldelse som ønskeligt og til at bestemme, at hvor det blev fremsat, skulde Udgifterne derved udredes af dem, som ønskede Forantaltningen truffen, ja endog saa var saa omhyggelig for Kirketiendeæieren, at man af ham ikke blot forlangte Andet, end at han skulde taale visse Indretningers Anbringelse i Kirken, men endog saa holdt ham fri for den forøgede Udgift, en forhøjet Assurancepræmie vilde medføre. Jeg siger, at man maasse kan finde det noget besynderligt, at man allerede nu er kommen til en anden Anerkjendelse, men jeg tror, at Dnset om at se Kirkerne opvarmede og om at faae de væsentligste Vædringer for en jevn og god Kirkegang selv i den strenge Aarstid fjernede, er bleven saa almindeligt, at der kan være Grund til at imødekomme saadanne Dnster og at paalægge det ved Lov. Naturligvis bør der tages billigt Hensyn til Kirketiendeæierens Interesse. Som det allerede er blevet omtalt tidligere ved Sagens Behandling, er jo Forholdet med Kirketienderne ikke det, at man er berettiget til at sige, at Kirketiender helt og holdent skulle anvendes til Kirken Underholdning og Lavv. Kirketienden har gjennem en lang Aarække været Gjenstand for Kjøb og Salg, og den er saaledes